

**ELÄKETURVAKESKUS
PENSIONSSKYDDSCENTRALEN**

Osasto/käsittelijä Avdelning/handläggare

LA/M-L Seppälä

YLEISKIRJE

A 26/91

Päivämäärä Datum

18.10.1991

Työeläkelaitoksille

KUNTOUTUSUUDISTUKSEEN LIITTYVIÄ UUSIA ASETUKSIA

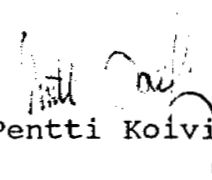
Yleiskirjeen A 12/91 liitteenä on toimitettu kuntoutu-
tusuudistukseen liittyneet asetukset lääkinnällises-
tä kuntoutuksesta ja sairausvakuutuslain muuttami-
sesta sekä kuntoutusraha-asetus.

Kuntoutuusuudistukseen liittyen on annettu vielä
kaksi uutta asetusta. Tasavallan presidentti antoi
23.8.1991 asetuksen kansaneläkelaitoksen järjestä-
mästä kuntoutuksesta (1161/91) ja 27.9.1991 asetuk-
sen työllisyysasetuksen muuttamisesta ja väliaikai-
sesta muuttamisesta (1217/91).

Asetuksen ovat tulleet voimaan 1.10.1991 kuten
koko kuntoutuusuudistuskin.

ELÄKETURVAKESKUS

Seppo Pietiläinen

Pentti Koivistoinen

LIITTEET

Asetus kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuk-
sesta (1161/91)
Asetus työllisyysasetuksen muuttamisesta ja väliai-
kaisesta muuttamisesta (1217/91)

Postiosoite Postadress

PL 11 00521 HELSINKI
PB 11 00521 HELSINGFORS

Käyntiosoite Besöksadress

Opastinsilta 7 00520 HELSINKI
Semaförbron 7 00520 HELSINGFORS

Puhelin Telefon

(90) 1511
Telekopio (90) 148 1172

Pankkitilit Bankkonton

KOP 157510-84
SYP 229838-581
SKOP 400031-1235

SHOP 572333-161
STS 710106-8117
PSP 50 416

N:o 1161

Asetus

kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta

Annettu Helsingissä 23 päivänä elokuuta 1991

Sosiaali- ja terveystieteiden ministerin esittelystä säädetään kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta 27 päivänä maaliskuuta 1991 annetun lain (610/91) nojalla:

1 §

Vajaakuntoisten ammatillinen kuntoutus

Kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta annetun lain (610/91) 2 §:ssä tarkoitettua vajaakuntoisten ammatillista kuntoutusta ovat:

- 1) kuntoutustarvetta ja -mahdollisuuksia selvittävät tutkimukset;
- 2) työ- ja koulutuskokeilut;
- 3) työkykyä ylläpitävä ja parantava valmennus, jonka tavoitteena on mahdollistaa kuntoutujalle jatkaa työtään, jos työpaikalla suoritettut tai työterveyshuollon toimenpiteet eivät ole riittäviä;
- 4) työklonikassa tai muussa vastaavassa laitoksessa taikka erityisistä syistä henkilökohtaisena palveluna annettava työhön valmennus;
- 5) perus-, jatko- ja uudelleen koulutus sairauden, vian tai vamman rajoitukset huomioon ottaen sopivaan ammattiin tai työhön sekä tällaisen koulutuksen suorittamiseksi välttämättömän yleissivistävä koulutus ja valmennus;
- 6) muut 1—5 kohdassa lueteltuihin rinnastettavat, opiskelun ja työn kannalta välttämättömät toimenpiteet; ja
- 7) tarpeellisen ja kohtuullisen avustuksen sekä korottoman lainan antaminen kuntoutu-

jalle hänen työllistymisensä turvaamiseksi hänelle soveltuvaan ja kohtuullisen toimeentulon tuottavaan ammattiin tai työhön, jolloin työvälineiden ja -koneiden hankintaan myönnetään avustusta ja lainaa vain, jos laitteet tulevat kuntoutujan henkilökohtaiseen käyttöön ja jos niistä on hänen vajaakuntoisuutensa huomioon ottaen olennaista hyötyä hänen suoriutumiseleen työstä.

2 §

Vaikeavammaisten apuvälineet

Kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta annetun lain 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuja kalliita ja vaativia apuvälineitä ovat vaikeavammaisen ammatillista kuntoutusta järjestettäessä ja korvattaessa sellaiset apuvälineet, jotka ovat yksilöllisesti sairauden, vian tai vamman aiheuttaman haitan vuoksi hankittavia ja erityistä teknistä tasoa edellyttäviä.

Järjestämiseen ja korvaamiseen kuuluu vaikeavammaisen työstä tai ammatillisesta koulutuksesta suoriutumiseksi tarvittavien tai työn suorittamisen kannalta välttämättömien apuvälineiden tarpeen määrittäminen, kokeileminen ja antaminen omiksi tai käytettäväksi sekä

apuvälineiden käytön opetuksen, seurannan ja välineiden huollon järjestäminen.

Edellä tarkoitettuja apuvälineitä ovat myös ne lukiossa ja peruskoulun yläasteella opiskelevan vaikeavammaisen henkilön kalliit ja vaativat opiskelun suorittamisen kannalta välttämättömät apuvälineet, joiden tarve perustuu hänelle kuntoutussuunnitelman pohjalta hyväksytyyn ammatillisen koulutuksen toteuttamissuunnitelmaan.

Edellä 1 momentissa mainittua lainkohtaa sovellettaessa vaikeavammaisella tarkoitetaan henkilöä, joka sairauden, vian tai vamman aiheuttaman haitan vuoksi ei suoriudu opiskelusta tai työstä ilman edellä tarkoitettuja välineitä taikka jonka suoriutuminen muutoin olisi kohtuuttoman vaikeaa tai rasittavaa.

3 §

Vaikeavammaisten lääkinnällinen kuntoutus

Kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta annetun lain 3 §:n 1 momentissa vaikeavammaisella tarkoitetaan henkilöä, jonka sairaudesta, viasta tai vammasta hänelle aiheutuva yleinen lääketieteellinen ja toiminnallinen haitta on niin suuri, että hänellä sen vuoksi on huomattavia vaikeuksia tai rasituksia selviytyä kotona, koulussa, työelämässä ja muissa elämäntilanteissa julkisen laitoshoidon ulkopuolella ja jonka selviytymistä tässä pykälässä tarkoitetuilla kuntoutustoimenpiteillä voidaan tukea. Kuntoutusta ei kansaneläkelaitoksen toimesta järjestetä, jos vaikeavammaisen on kansaneläkelain 42 a §:ssä tarkoitettussa laitoksessa tai tällaisen laitoksen toimintayksikössä.

Vaikeavammaisen lääkinnällisen kuntoutuksen tulee perustua kuntoutujan hoidosta vastaavassa yksikössä kuntoutujan kanssa vähintään yhdeksi vuodeksi ja enintään kolmeksi vuodeksi tehtyyn kirjalliseen kuntoutussuunnitelmaan.

Kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta annetun lain 3 §:n 1 momentissa tarkoitettuja pitkäaikaisia kuntoutusjaksoja ovat:

1) yli kahdeksantoista arkipäivää yhdenjaksoisesti jatkuvat laituskuntoutusjaksot; ja

2) avohoidossa muuna kuin sopeutumisvalmennuksena toteutetut yksilölliset kuntoutusjaksot, joita annetaan koko kuntoutussuunnitelmassa mainitun ajan, kuitenkin vähintään vuoden ja enintään kolme vuotta.

Edellä 3 momentissa mainitussa lainkohdassa tarkoitettuja vaativia kuntoutusjaksoja ovat

yksilöllisesti suunnitellut avohoito- tai laitosjaksoina toteutettavat sopeutumisvalmennus- ja kuntoutusjaksot, jotka ovat tehostettuja, useamman kuin yhden toimintamuodon kokonaisuuksia sekä edellyttävät erityisasiantuntemusta ja -osaamista.

4 §

Kuntoutujan tietojenantovelvollisuus

Kuntoutujan on esitettävä kansaneläkelaitokselle selvitys kuntoutusta koskevan hakemuksensa ratkaisuun, kuntoutuksen sisältöön ja etuuden määrään vaikuttavista seikoista sekä ilmoitettava kuntoutuksen keskeytymisestä ja annettava etuuksien maksamista varten muut tarpeelliset tiedot.

5 §

Kansaneläkelaitoksen päätöksen allekirjoittaminen

Kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta annetun lain 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu päätös on allekirjoitettava. Allekirjoitus voidaan merkitä koneellisesti, jos päätös laaditaan koneellista tietojenkäsittelyä tai painomenetelmää käyttämällä.

6 §

Kansaneläkelaitoksen päätöksestä ilmoittaminen

Kansaneläkelaitos ilmoittaa kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta annetun lain 5 §:n 3 momentissa tarkoitettua ammatillista kuntoutusta koskevasta päätöksestään eläketurvakeskukselle ja valtion opintotukikeskukselle kunkin kuukauden 4. päivään mennessä edellisen kuukauden päätösten osalta, jollei kansaneläkelaitoksen ja tietojen saajan välillä tietojen toimittamisesta toisin sovita.

Ilmoitus voi tapahtua sähköisen linjasiirron avulla tai muussa konekielisessä muodossa.

7 §

Toiminnan järjestäminen

Kansaneläkelaitos voi järjestää tässä asetuksessa tarkoitettun kuntoutuksen joko tuottamalla kuntoutuspalvelut itse tai hankkimalla niitä muilta palvelujen tuottajilta.

Kuntoutujalle tai hankitun kuntoutuspalvelun tuottajalle korvataan kuntoutuksesta aiheutuvat tarpeelliset ja kohtuulliset kustannukset.

Kuntoutuspalveluista ei kuitenkaan suoriteta korvausta, jos palvelun tuottajalle maksetaan valtionapua tai valtionosuutta kyseiseen toimintaan. Kuntoutujalle korvataan kuntoutuksesta aiheutuneet tarpeelliset ja kohtuulliset matkakustannukset.

8 §

Muu ammatillinen ja lääkinnällinen kuntoutus

Kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta annetun lain 4 §:n 2 momentissa tarkoitettu kolme seuraavaa kalenterivuotta koskeva suunnitelma varojen käytöstä on toimitettava sosiaali- ja terveysministeriöön kunkin vuoden maaliskuun 15. päivään mennessä.

Suunnitelmasta on käytävä ilmi, mitä muuta kuin kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta annetun lain 2 ja 3 §:n mukaista

amatillista tai lääkinnällistä kuntoutusta kansaneläkelaitos korvaa ja järjestää sekä miten rahamäärää käytetään sairauksien ehkäisemiseen, kuntoutusta ja sairauksien ehkäisyä koskevaan tutkimus- ja kehittämistoimintaan sekä kansaneläkelaitoksen yhteistoimintasäätiöiden piiriin kuuluvien kuntoutuslaitosten ja muiden sellaisten laitosten, joita kansaneläkelaitos on avustanut, perusparannuksesta aiheutuviin menoihin ja näiden käyttöavustuksiin.

9 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 1991.

Ennen tämän asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 23 päivänä elokuuta 1991

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Sosiaali- ja terveysministeri *Eeva Kuuskoski*

N:o 1217

Asetus

työllisyysasetuksen muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Annettu Helsingissä 27 päivänä syyskuuta 1991

Työministerin esittelystä

muutetaan 11 päivänä syyskuuta 1987 annetun työllisyysasetuksen (737/87) 2 §, 6 §:n 1 ja 3 momentti, 8 §, 36 §:n 1 momentti, 38 §:n 1 momentin 1 kohta ja 50 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 36 §:n 1 momentti 23 päivänä joulukuuta 1988 annetussa asetuksessa (1121/88) ja 38 §:n 1 momentin 1 kohta 23 päivänä maaliskuuta 1990 annetussa asetuksessa (291/90), sekä

lisätään 21 §:ään uusi 2 momentti, 36 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna 23 päivänä joulukuuta 1988 annetulla asetuksella (1121/88), uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi ja nykyinen 3 momentti 1 päivänä heinäkuuta 1988 annetulla asetuksella (618/88) kumotun 4 momentin tilalle 4 momentiksi, sekä väliaikaisesti asetukseen uusi 11 a luku seuraavasti:

2 §

Vajaakuntoisten erityispalvelut

Vajaakuntoisella tarkoitetaan henkilöä, jonka mahdollisuudet sopivan työn saamiseen, työn säilyttämiseen tai työssä etenemiseen ovat huomattavasti vähentyneet asianmukaisesti todetun vamman, sairauden tai vajavuuden takia.

Työllisyyslain 7 §:n 3 momentissa tarkoitettuja vajaakuntoisten erityispalveluja, joiden tavoitteena on edistää vajaakuntoisten työllistymistä ja työssä pysymistä, ovat nimenomaan vajaakuntoisia varten järjestetyt:

- 1) neuvonta, ohjaus ja työhönsijoittaminen;
- 2) työvoimapoliittisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa (763/90) tarkoitettu koulutus;
- 3) 49 §:ssä tarkoitettut tukitoimenpiteet; sekä
- 4) ammatinvalinnanohjauksesta annetun lain 2 §:ssä tarkoitettut tutkimus- ja ohjaustoimenpiteet.

6 §

Valtion työmäärärahojen käyttösuunnitelmat

Valtion työviraston on vuosittain toimitetta-

va työministeriölle seuraavana vuonna käytettävien työmäärärahojen ja niillä työllistettävän työvoiman käyttösuunnitelma. Työmäärärahojen käyttösuunnitelmaan sisällytetään myös investointeihin käytettävät työllisyysmäärärahat.

Käyttösuunnitelman lisäksi työviraston on toimitettava työministeriölle toiminta- ja taloussuunnitelmansa siltä osin kuin ne koskevat työmäärärahoilla rahoitettavia töitä.

8 §

Käyttösuunnitelmien ja työohjelmien hyväksyminen

Valtioneuvosto hyväksyy työministeriön esittelystä 6 §:ssä tarkoitettun käyttösuunnitelman työvirastoittain ja työvoimapiireittäin.

Valtioneuvoston hyväksymän käyttösuunnitelman rajoissa työministeriö hyväksyy työviraston esityksestä työ- ja työllisyysmäärärahojen ja työvoiman käytön eri työkohteisiin (*työohjelma*). Valtioneuvosto päättää kuitenkin käyttösuunnitelman hyväksymisen yhteydessä kustannuksiltaan merkittävien uusien hankei-

den aloittamisesta, joiden kustannusarvio on yli 10 miljoonaa markkaa. Käyttösuunnitelman hyväksymisen yhteydessä valtioneuvosto vahvistaa myös työohjelman siltä osin kuin siitä ei ole voitu sopia työministeriön ja asianomaisen ministeriön kesken.

Edellä 2 momentista poiketen työvoimapiirin toimisto hyväksyy omalle toimialueelleen osoitettujen työllisyysmäärärahojen rajoissa työviraston alaisen piiri- tai paikallishallintoviranomaisen esityksestä työohjelman niiden hankkeiden osalta, joiden toteuttamisesta päättää esityksen tehnyt viranomais ja joiden kustannusarvio ei ylitä 5 miljoonaa markkaa. Jos työvoimapiirin toimisto sekä työviraston alainen piiri- tai paikallishallintoviranomainen eivät kuitenkaan ole yksimielisiä työohjelmasta, asian ratkaisu on siirrettävä sille ministeriölle, jonka alainen kyseinen työvirasto on. Tämä ministeriö hyväksyy tässä tapauksessa työohjelman neuvoteltuaan asiasta työministeriön kanssa. Jos työministeriö ei neuvottelussa hyväksy asianomaisen ministeriön työohjelmaehdotusta, on asianomaisen ministeriön saatettava asia valtioneuvoston raha-asiainvaliokunnan käsiteltäväksi.

Työohjelman hyväksymisen jälkeen työvirastolla sekä sen alaisella piiri- ja paikallishallintoviranomaisella on tulo- ja menoarvion rajoissa oikeus käyttää ohjelmaan sisältyviä määrärahoja.

21 §

Aloitettut hankkeet

Työllisyysmäärärahaa voidaan 1 momentista poiketen osoittaa yritystoiminnan aluetuesta annetussa laissa (1297/88) tarkoitetun hankkeen avustamiseen, jos valtionapuhakemus on jätetty käsiteltäväksi ennen rakennustöiden aloittamista.

36 §

Tuen myöntämisen yleiset edellytykset

Työllistämistukea voidaan myöntää valtion tulo- ja menoarviossa olevan määrärahan rajoissa työnantajalle, joka palkkaa työvoimatoimiston työhön osoittaman vajaakuntoisen tai 18—24-vuotiaan ja sitoutuu kouluttamaan häntä työvoimatoimiston hyväksymän suunnitelman mukaisesti tai palkkaa vähintään kymmenen kuukautta yhtäjaksoisesti taikka vii-

meisten kahden vuoden aikana 12 kuukautta työttömänä työnhakijana olleen henkilön. Kunnalle tai kuntainliitolle voidaan myöntää tukea kuitenkin vain vajaakuntoisen sekä 2 momentissa tarkoitetun työttömän työllistämiseksi. Tässä tarkoitettua tukea ei voida myöntää sellaiselle yhteisölle, joka harjoittaa poliittista toimintaa.

Työllistämistukea voidaan myöntää myös työnantajalle, joka palkkaa työvoimatoimistossa työttömänä työnhakijana olevan vankilasta vapautuneen vaikeasti työllistettävän henkilön.

38 §

Tuen määrä

Työllistämistukea maksetaan päivää ja henkilöä kohti:

1) vajaakuntoisen ja vankilasta vapautuneen työllistämistä normaali työllistämistuki korotettuna 70 prosentilla; jos työnantaja työllistää tässä tarkoitetun henkilön kahden vuoden ajaksi, maksetaan toisena vuonna normaali työllistämistuki;

11 a luku

Muu työttömälle maksettava korvaus

48 a §

Tuen saaja

Työvoimatoimistossa työttömänä työnhakijana olevalle pitkäaikaistyöttömälle voidaan myöntää valtion työllistämismäärärahojen toimeenpanemiseksi tukea työllistymiseen alle kouluikäisen lapsen, huolenpitoa vaativan vanhuksen, vammaisen tai sairaan hoitotyössä taikka työllisyyslain 18 §:n 1 momentissa tarkoitetussa toimenpideohjelmassa suunniteltuun muuhun työhön tai toimintaan, jonka tavoitteena on parantaa edellytyksiä sijoitua työhön (*omatoimisen työllistymisen tukeminen*).

Omatoimiseen työllistymiseen tukea voidaan myöntää, jos pitkäaikaistyötön työllisyyslain 18 §:n 3 momentissa tarkoitetun työntekomahdollisuuden sijasta siihen suostuu.

48 b §

Tuen myöntämisen edellytykset

Omatoiminen työllistymisen tuen myöntämi-

sen edellytyksenä on, että hakijalle ei makseta samalta ajalta:

1) työttömyysturvalain (602/84) mukaista työttömyyspäivärahaa;

2) kansaneläkelain (347/56) mukaista vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkettä;

3) työeläkelakien mukaista vanhuus-, työkyvyttömyys-, työttömyys- tai osa-aikaeläkettä;

4) sosiaalihuoltoasetuksen 9 §:ssä tarkoitettua vanhuksen, vammaisen tai pitkäaikaissaira-an kotihoitotukea;

5) lasten kotihoidon tuesta annetun lain (24/85) mukaista kotihoidon tukea; tai

6) muuta palkkaa, palkkiota tai korvausta hänen tekemästään työstä.

Tukea ei voida myöskään myöntää, jos hakija hoitaa:

1) lasta, jonka vanhemmille tai muille huoltajille maksetaan 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettua tukea tai joille maksetaan lapsen hoitotuesta annetun lain (444/69) mukaista hoitotukea;

2) työkyvyttömyys- tai vanhuuseläkkeen saajaa, jolle maksetaan kansaneläkelain mukaista hoitotukea; tai

3) vammaista, jolle maksetaan vammaistukilaissa (124/88) tarkoitettua vammaistukea tai vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain (380/87) mukaista tukea henkilökohtaisen avustajan palkkaamisesta aiheutuneisiin kustannuksiin.

48 c §

Tuen suuruus ja kesto

Omatoimisen työllistymisen tukena maksetaan 90 prosenttia normaalista työllistämistuesta. Tukea myönnetään samalle henkilölle kuuden kuukauden ajalta. Tukijakson jälkeen al-

Helsingissä 27 päivänä syyskuuta 1991

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

kaa työllisyyslain 18 §:n 3 momentissa tarkoitettuun työntekomahdollisuuteen oikeuttavan työttömyysajan karttumisen uudelleen alusta.

48 d §

Vakuuttaminen

Työministeriö järjestää omatoimisen työllistymisen tukea saaville 48 §:ssä tarkoitettut vakuutukset.

50 §

Palvelussuhteen kesto

Sen jälkeen kun henkilö on ollut työllistettyä yhtäjaksoisesti 1 momentissa mainitun enimmäisajan yhden tai useamman työnantajan palveluksessa, ei häntä voida osoittaa uudelleen työhön, jonka palkkauskustannuksiin on osoitettu tai myönnetty työllisyysmäärärahoja, ennen kuin hän on ollut vähintään kolme kuukautta työttömänä työnhakijana työvoimatoimistossa. Tätä säännöstä ei kuitenkaan sovelleta vajaakuntoiseen, vankilasta vapautuneeseen vaikeasti työllistettävään eikä sellaiseen valtion viraston tai laitoksen taikka kunnan palkkaamaan henkilöön, joka on ollut yhtäjaksoisesti vähemmän kuin kaksi vuotta työllistettyä tehtävissä, jotka ovat tarpeen työttömille sopivien työ- ja koulutuspaikkojen suunnittelemiseksi ja järjestämiseksi.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 1991. Asetuksen 11 a luku tulee kuitenkin voimaan 1 päivänä tammikuuta 1992 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 1992.

Työministeri *Ilkka Kanerva*